

Vít Holeček, Masarykova akademie práce – IV. odbor strojní a elektrotechnický. Disertační práce, Praha 2021, 336 s.

Autor zvolil jako téma disertační práce jednu z významných institucí aplikované vědy, jejíž vznik souvisel s požadavky modernizace ekonomiky a dalších činností s ním spojených včetně lidské práce. Nový československý stát podpořil rozvoj vědy a výzkumu založením řady nových institucí, z nich některé existují dodnes, jiné později splynuly s Československou akademií věd. Masarykova akademie práce (MAP) sice patřila k těm, které „nepřežily“, to však nijak nesnižuje její význam pro dějiny vědy, jak ostatně doktorand ve své práci opakovaně doložil. V tomto kontextu se nepochybně jedná o aktuální téma, jež bude možné dále rozpracovávat.

Autor zvolil z široké problematiky Masarykovy akademie práce jeden z klíčových odborů, a to strojní a elektrotechnický, z nichž zejména elektrotechnika byla chápána jako obor budoucnosti s potenciálem dynamického rozvoje. V úvodu vymezil srozumitelně a přehledně cíle práce a způsob, jak k jejich splnění dospěl. Využil kombinaci tradičních metod historické práce, jež vedly k vytyčeným cílům, nelze si však odpustit kritickou poznámku, že textu chybí hlubší metodologické ukotvení. Rovněž rozbor pramenů a literatury by být měl v práci tohoto typu podrobnější, zejména pokud se týká způsobu, jakým autor pracoval se získanými informacemi při koncipování a psaní textu.

Vlastní obsah práce tvoří čtyři kapitoly. První seznamuje se vznikem a posazením Masarykovy akademie práce v kontextu obdobných institucí, další jsou už zaměřeny na činnost strojního a elektrotechnického odboru po organizační a věcné stránce: IV. odbor strojní a elektrotechnický MAP, Komise IV. odboru MAP, Úsilí MAP o vzdělanostní rozvoj technických elit. Oceňuji zejména kapitolu zaměřenou na vzdělávání technických elit a podkapitolu věnovanou ženskému členstvu akademie včetně jejich odborného, ovšem převážně genderově konotovaného zaměření. Nebylo sice početné, jeho existence však dokládá rostoucí zájem žen o studium technických a přírodovědných oborů a především jejich schopnost uplatnit nabyté znalosti v praxi nejen doma, ale i v zahraničí.

Práce vznikla na základě pečlivého studia primárních pramenů. Obsahuje detailní popis jednotlivých oblastí činnosti akademie s důrazem na strojní a elektrotechnický odbor, identifikuje jeho členy včetně odborného zaměření, postrádám však hlubší vhled do souvislostí zvolené problematiky. S tím souvisí moje hlavní výtka, a tou je nízká míra konceptualizace tématu. Autor na počátku správně identifikoval roli akademie v kontextu institucí zaměřených

na aplikovanou vědu, poté na tento, po mém soudu, korektní přístup rezignoval a soustředil se na prostý popis činnosti zvoleného odboru. Očekávala bych, že si autor položí otázky typu: jakou politiku stát uplatňoval vůči institucím aplikované vědy, jak ji prosazoval, s jakými výsledky? Není mým cílem zpochybňovat autorovu metodu práce, chci jen poukázat na to, že existují další možnosti, jak problematiku uchopit a pohlédnout na ni z jiného úhlu.

Na druhé straně je třeba zdůraznit, že autor vytvořil poctivou práci rozšiřující výrazným způsobem dosavadní poznatky o odborném zaměření, organizaci a personálním obsazení Masarykovy akademie práce na příkladu strojního a elektrotechnického odboru. Práci lze považovat za důležitý příspěvek k dějinám československé vědy první poloviny 20. století. Kritické poznámky zmíněné v posudku směřují k tomu, aby pomohly autorovi v případě, že se rozhodne ve výzkumu pokračovat, případně práci publikovat.

Autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí a vědecké práce. Dílčí výsledky výzkumu publikoval již během studia a zahrnul je do předkládané disertační práce, která vznikla na základě samostatné, intenzivní tvůrčí a vědecké činnosti a odpovídá věcným a formálním požadavkům kladeným na disertační práce. Z uvedených důvodů **doporučuji práci k obhajobě.**

V Praze 22. dubna 2021

Prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.